

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/669/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1208223411
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1208223411.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Mariany Harvancovej a Mgr. Adely Unčovskej, v právnej veci žalobkyne: X. A., Q.. X.X.XXXX, W. U. K. XXX/XX, XXX XX D. S., zastúpená GRMAN ? PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 861 553, proti žalovaným: 1/ Slovenská kancelária poisťovateľov, Trnavská cesta 82, Bratislava, IČO : 36 062 235, zastúpenému Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO : 00 151 700, 2/ J. J., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. T.Á. XX, U., o náhradu škody vo výške 53 613,37 eur s prísl., na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 5.5.2015 č.k. 19C/121/2008-315, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a v rozsahu zrušenia sa v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie istiny 12 774,46 eur zastavil (výrok I), vo zvyšku žalobu žalobkyne zamietol (výrok II) a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal (výrok III).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 100 ods.1, § 106 ods. 1,2, § 420 ods. 1, § 444, § 445, § 446, § 449 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 34, § 85 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), zákonom č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“), § 96 ods.1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) a vecne tým, že vychádzajúc z obsahu podania žalobkyne zo dňa 31.3.2009, z ktorého vyplývalo, že berie žalobu v časti o zaplatenie 12 774,46 eur (66 387,83 eur - 53 613,37 eur) späť, v tejto časti konanie zastavil. Následne súd prvej inštancie prednostne skúmal dôvodnosť námietky premlčania vznesenej v konaní žalovaným 1/. Pri posudzovaní dôvodnosti vznesenej námietky premlčania vychádzal z toho, že žalobkyňa si uplatnila nárok na súde dňa 14.11.2008 a svoje nároky špecifikovala podaním zo dňa 31.3.2009. Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 3T/146/2006 súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa sa pripojila ako poškodená k trestnému konaniu a v trestnom konaní si dňa 27.1.2006 uplatnila nárok na náhradu škody na bolestnom, ušlom zárobku a sťaženi spoločenského uplatnenia, ktoré následne písomne dňa 14.3.2006 špecifikovala nasledovne:

- a) veci zničené pri dopravnej nehode v sume (13 600 Sk) 451,43 eur,
- b) náklady na lieky v sume (4 253 Sk) 141,17 eur,
- c) ušlá mzda v sume (44 139 Sk) 1465,14 eur,
- d) platba ošetrovatelke v sume (23 493 Sk) 779,82 eur,
- e) cestovné výdavky v sume (8 829 Sk) 293,06 eur,
- f) strata času manžela v sume (10 894 Sk) 361,61 eur.

3. Na základe uvedeného súd prvej inštancie ustálil, že žalobkyňa si časť nároku (náhradu nákladov na liečenie 330,98 eur, náhradu škody na veciach 451,44 eur, náhradu cestovných nákladov 891,85 eur, náhradu za náklady a výdavky pre členov rodiny v sume 434,51 eur) uplatnila na súde po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty, ktorá jej uplynula 27.1.2008, resp. 14.3.2008, kedy v trestnom konaní vyšpecifikovala svoje nároky. Mal za to, že žalobkyňa sa o škodu a o tom, kto ju spôsobil dozvedela už dňom dopravnej nehody, nakoľko už v tom čase mala subjektívnu vedomosť o tejto skutočnosti, preto v týchto častiach s prihladnutím na vznesenú námietku premlčania žalobu zamietol.

4. V časti uplatnených nákladov na liečenie a cestovných nákladov sa súd prvej inštancie stotožnil s argumentáciou žalovaného 1/, ktorý nesúhlasil s postupom žalobkyne, ktorá pri určení výšky cestovných nákladov postupovala podľa zákona o cestovných náhradách. Uviedol, že tento právny predpis nie je možné použiť na výpočet výšky škody v súlade s ust. Občianskeho zákonníka, nakoľko sa vzťahuje najmä na zamestnancov a na poskytovanie náhrad výdavkov pri pracovných cestách. I keď podľa § 449 Občianskeho zákonníka sa pri škode na zdraví uhrádzajú aj účelné náklady spojené s liečením, ich účelnosť a primeranosť výdavkov nemožno stotožňovať s výpočtom cestovných nákladov podľa zákona o cestovných náhradách a výdavky a plnenia zamestnancov pri pracovných cestách nemožno chápať ako škodu týchto zamestnancov, ale ako výdavky pri výkone ich zamestnania. Cestovné náklady sú náklady, ktoré poškodený vynaloží za účelom návštevy zdravotníckych zariadení, podľa závažnosti zdravotného stavu sú to náklady na verejnú hromadnú dopravu, prípadne náklady za pohonné hmoty pri preprave osobným motorovým vozidlom. Vychádzal z toho, že žalovaný 1/ pri výpočte škody zohľadnil spotrebu vozidla, ktoré používala žalobkyňa a priemernú cenu benzínu za 1 liter a nárok žalobkyne na náhradu cestovných nákladov vysporiadal v plnej miere.

5. Ako nedôvodný posúdil súd prvej inštancie aj žalobkyňou uplatňovaný nárok na náhradu škody titulom ušlej mzdy počas práceneschopnosti vo výške 7 666,57 eur s poukazom na ustanovenie § 446 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného posudzuje a suma sa určuje rovnako ako úrazový príplatok. Podľa § 85 zákona o sociálnom poistení sa nárok na úrazový príplatok viaže na nárok na nemocenské a ten podľa § 34 zákona o sociálnom poistení zaniká dňom nasledujúcim po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, najneskôr uplynutím 52. týždňa od jej vzniku, pričom tento nárok žalobkyne bol žalovaným 1/ vysporiadaný v plnej miere. Prihladnuc na právny názor odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí vyhodnotil, že v časti náhrady nákladov a výdavkov pre členov rodiny žalobkyne v sume 434,51 eur, nesvedčí žalobkyňi v konaní aktívna legitimácia. Vzhľadom k uvedenému žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., vychádzajúc z toho, že žalobkyňa mala úspech čiastočne v časti uplatnenej náhrady škody na zdraví a žalovaný bol úspešný v časti ostatných nárokov, preto súd prvej inštancie náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov.

7. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku a výroku o trovách konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, a to v súlade s § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. s tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasila s právnym posúdením súdom prvej inštancie, ktorým posúdil jej nároky ako premlčané, nakoľko tvrdenie súdu prvej inštancie o uplynutí subjektívnej premlčacej doby dňa 27.1.2008, resp. dňa 14.3.2008, kedy v trestnom konaní vyšpecifikovala svoje nároky, je nesprávnym a v rozpore s uznesením Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 14Co/179/2010 zo dňa 28.4.2014 (ďalej len „odvolací súd“). Nakoľko v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu (vysloveného na str. 6 uznesenia) premlčacia doba spočívala od uplatnenia náhrady škody v trestnom konaní č.k. 3T/146/2006 až do právoplatnosti trestného rozkazu. Keďže dopravná nehoda sa stala dňa 14.11.2005 a nároky v súvislosti so spôsobenou ujmu na zdraví si v trestnom konaní uplatnila dňa 14.3.2006, do právoplatnosti trestného rozkazu sp. zn. 3T/146/2006 dňa 31.1.2008 premlčacia doba spočívala, t.j. neplynula. Nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že sa dozvedela o škode a o tom kto ju spôsobil už dňom dopravnej nehody, nakoľko bola po dopravnej nehode v bezvedomí a vôbec nevedela, že ju žalovaný 2/ zrazil. Ak by tomu aj bolo tak, že subjektívna i objektívna premlčacia doba začala plynúť odo dňa dopravnej nehody (14.11.2005) tak nároky nie sú premlčané. Od momentu dopravnej nehody zo dňa 14.11.2005 do uplatnenia vyššie uvedených nárokov v trestnom konaní č.k. 3T/146/2006, dňa 14.3.2006 uplynuli presne iba 4 kalendárne mesiace. Od právoplatného skončenia trestného konania dňa 31.1.2008 do dňa 2.4.2009, kedy si uplatnila vyššie uvedené nároky

v občianskom súdnom konaní, uplynulo 14 mesiacov a dva dni. Z premlčacej doby teda uplynulo spolu 18 mesiacov a dva dni, t.j. 1 rok, 6 mesiacov a 2 dni. Vzhľadom k uvedenému námietku premlčania uplatnenú žalovaným 1/ považovala za účelovú. Poukázala na to, že samotný žalovaný 1/ uznal, že jej nároky nie sú premlčané, pretože následne po vznesení námietky premlčania v tomto súdnom konaní dňa 14.4.2015 jej čiastočne pilil titulom náhrady škody na veciach vo výške 219,45 eur.

8. Vo vzťahu k zamietnutiu nároku na zaplatenie náhrady cestovných nákladov vo výške 891,35 eur poukázala na ust. § 449 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa pri škode na zdraví uhrádzajú aj účelné náklady spojené s liečením. Tieto náklady si uplatnila a vyúčtovala v zmysle zákona o cestovných náhradách a tieto predstavujú účelné náklady spojené s liečením. Ust. § 449 Občianskeho zákonníka ani zákon o cestovných náhradách nevyklučuje vyúčtovanie cestovných nákladov poškodeným v zmysle zákona o cestovných náhradách, ktoré utrpel v súvislosti so svojim liečením. Jediným zákonným kritériom na priznanie uvedených nákladov je v zmysle § 449 Občianskeho zákonníka iba ich účelnosť.

9. Za dôvodný považovala aj nárok na náhradu za stratu na zárobku titulom ušlej mzdy počas dočasnej práceneschopnosti vo výške 7 666,57 eur, nakoľko jeho nepriznaním súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s ustanovením § 442 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 442 Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda, a to čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Poškodený má nárok na náhradu skutočnej majetkovej ujmy, ktorú utrpel v dôsledku škodovej udalosti. Ustanovenie § 446 Občianskeho zákonníka upravuje náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti tak, že odkazuje na všeobecné predpisy o sociálnom poistení, konkrétne na úrazový príplatok. Občiansky zákonník odkazuje na zákon o sociálnom poistení a v ňom obsiahnuté ustanovenia o úrazovom príplatku iba pokiaľ ide o metodiku a spôsob výpočtu uvedeného nároku. Úrazový príplatok a nemocenské sú dávky sociálneho poistenia vyplácané na základe systému a princípov verejného poistenia. Skutočnosť, že nárok na úrazový príspevok, resp. nárok na nemocenské zaniká v zmysle zákona o sociálnom poistení dňom skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, resp. najneskôr uplynutím 52 týždňa od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti automaticky neznamená zánik nároku poškodeného na náhradu na stratu na zárobku v zmysle Občianskeho zákonníka po uplynutí 52 týždňov od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti. Nie je možné pripustiť uvedený absurdný a striktný výklad ustanovení zákona, pretože predpisy verejného poistenia upravujú podmienky a dĺžku vyplácania dávok iba v rámci tohto verejného poistenia. Tieto predpisy verejného práva (zákon o sociálnom poistení) však nemôžu limitovať a porušovať iný základný a zákonný princíp súkromného práva, t.j. princíp náhrady skutočnej majetkovej ujmy, ktorú utrpela v dôsledku škodovej udalosti. Preto má v zmysle § 442 Občianskeho zákonníka nárok na náhradu skutočnej majetkovej ujmy, ktorú utrpela v dôsledku škodovej udalosti, a to za celé obdobie dočasnej pracovnej neschopnosti, t.j. odo dňa 14.11.2005 do dňa 30.6.2007, a nie len do dňa 14.11.2006 (za 52 týždňov).

10. V časti nepriznania náhrady nákladov a výdavkov pre členov rodiny považovala rozhodnutie súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné a bez náležitého odôvodnenia. Poukázala na to, že v uznesení odvolacieho súdu sp. zn. 14Co/179/2010 zo dňa 28.4.2014 (na str. 7) nie je uvedené, že by odvolací súd konštatoval a vyslovil právny názor, že nemá aktívnu vecnú legitimáciu pokiaľ ide o jej nárok na zaplatenie nákladov vo výške 434,51 eur. Odvolací súd vo svojom uznesení sp. zn. 14Co/179/2010 zo dňa 28.4.2014 iba konštatuje nasledovnú skutočnosť: „Súd prvého stupňa aplikáciou § 449 ods. 1, 3 Obč. zák. neargumentoval. Odvolací súd nespochybňuje, že pod účelné náklady spojené s liečením v zmysle § 449 ods. 1 Obč. zák. môžu patriť aj cestovné náklady a nákladu na starostlivosť o osobu, ktorá utrpela škodu na zdraví; tieto sú však v zmysle § 449 ods. 3 Obč. zák. hradené tomu, kto ich vynaložil; nakoľko ide o priamy nárok, uplatniť si ho môže len táto osoba.“, pričom z uvedeného konštatovania odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd nevyslovil právny názor, že jej nárok je neoprávnený z dôvodu, že nie je aktívne legitimovaná osobou. Odvolací súd iba konštatoval, že nárok na náhradu týchto nákladov má iba tá osoba, ktorá ich vynaložila. Jej sestra X. X. ju ošetrovala a pomáhala jej, t.j. vykonávala nevyhnutné životné úkony a nevyhnutné práce v domácnosti počas jej pracovnej neschopnosti v období od 23.11.2005 do 31.1.2006. Jej zdravotný stav si vyžadoval v tomto období poskytovanie nevyhnutnej dennej starostlivosti a ošetrovanie. Poukázala na listinné doklady predložené v konaní, že X. X.É. bola zamestnaná a z dôvodu jej ošetrovania čerpala neplatené voľno v období od 23.11.2005 do 31.1.2006, ako aj na skutočnosť, že jej dňa 13.3.2006 uhradila sumu 763,46 eur titulom ošetrovania. Medzi účelné náklady spojené s liečením patria v zmysle § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj náklady spojené s pribratím ošetrovateľskej služby, preto je zrejmým, že náklady vznikli priamo jej (nie X. X.) a má v zmysle § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka nárok na ich náhradu. V konaní si však uplatnila nárok na

ošetrovné len v sume 434,51 eur, s poukazom na vyhlášku Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 246/2001 Z.z. na vykonanie niektorých ustanovení zákona o sociálnej pomoci.

11. Odvolateľka napadla aj výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie, poukazujúc na rozpor s ustálenou judikatúrou, pokiaľ ide o rozhodovanie o náhrade trov konania v súdnych konaniach, v ktorých bolo uplatnených viacero samostatných čiastkových nárokov. Súdna prax už vyložila, ako treba chápať úspech žalobcu, ak predmetom konania boli viaceré samostatné nároky. Bol vyslovený právny názor, ktorého závery nie je dôvod spochybňovať ani v súčasnosti, že úspech žalobcu v spore ohľadne niektorého nároku nemôže založiť právo na náhradu trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s ďalším nárokom, ak v tomto žalobca nebol úspešný. Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania nesprávne podľa počtu jednotlivých dielčích nárokov uplatnených žalobkyňou, t.j. posúdil mieru úspešnosti a neúspešnosti dielčích nárokov spoločne, pretože pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy počet v ktorých bola úspešná žalobkyňa a počet v ktorých boli úspešní žalovaní. Uvedený celkový počet dielčích, resp. čiastkových nárokov je však pre rozhodnutie o náhrade trov konania irelevantný. V napadnutom rozsudku malo byť 9 výrokov súdu prvej inštancie o náhrade trov konania v rámci každého čiastkového nároku, ktorých bolo celkovo 9.

12. Namietala aj procesné pochybenie súdom prvej inštancie, keď v rozpore s ustanovením § 95 O.s.p. nerozhodol o zmene návrhu zo dňa 11.3.2015, ktorým doplnila svoju žalobu aj o príslušenstvo, t.j. úroky z omeškania.

13. Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti zmenil tak, že zaviazá žalovaného 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť sumu 9 555,90 eur (9 775,35 eur - čiastočná úhrada škody na veciach vo výške 219,45 eur = 9 555,90 eur) s príslušenstvom a uloží žalovanému 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne jej nahradiť trovy konania.

14. K odvolaniu odvolateľky sa vyjadril žalovaný 1/ v podaní doručeným súdu prvej inštancie dňa 16.11.2015 uvádzajúc, že sa stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa si uplatnila nárok po uplynutí subjektívnej dvojiročnej premlčacej doby. Keďže si rodinní príslušníci žalobkyne svoje nároky neuplatnili v určenej lehote mal za to, že nebola daná aktívna legitimácia žalobkyne v konaní v súlade s ust. § 449 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že podľa ust. § 442 v spojení s ust. § 449 Občianskeho zákonníka uhradil žalobkyňi náhradu škody za spotrebované pohonné hmoty vo výške 95,50 eur. Nesúhlasil s argumentáciou odvolateľky, že v časti uplatnených nákladov na liečenie a cestovných nákladov je potrebné postupovať podľa ust. zákona o cestovných náhradách, nakoľko tento právny predpis sa vzťahuje na zamestnancov a na poskytovanie náhrad výdavkov pri pracovných cestách. Spornou je aj účelnosť a primeranosť týchto výdavkov, nakoľko výdavky a plnenia zamestnancov pri pracovných cestách nemožno chápať ako škodu týchto zamestnancov, ale ako výdavky pri výkone ich zamestnania. V časti náhrady ušlej mzdy uviedol, že náhrada straty na zárobku podľa ust. § 449 Občianskeho zákonníka a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako úrazový príplatok podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení. Podľa ust. § 85 zákona o sociálnom poistení má zamestnanec, ktorý bol uznaný za dočasne práceneschopného nárok na úrazový príplatok od prvého dňa dočasnej PN podľa osobitného predpisu alebo nemocenské z nemocenského poistenia. Z uvedeného dôvodu poskytol žalobkyňi stratu na zárobku vo výške 3 422,29 eur za obdobie od 14.11.2005 do 14.11.2006, teda za obdobie poberania dávok zo Sociálnej poisťovne, preto jej nevznikol nárok za ďalšie obdobie. V časti uplatneného nároku týkajúceho sa vykonávania opatery sestry žalobkyne, poukázal na svoje podanie adresované súdu prvej inštancie zo dňa 10.4.2015, v ktorom špecifikoval doklady, ktoré je potrebné predložiť na preukázanie uvedeného nároku, avšak žalobkyňa doklady v konaní nepredložila. Vo vzťahu k vecnej škode, ktorú dodatočne žalobkyňi uhradil v sume 219,45 eur uviedol, že vo zvyšnej časti v sume 116,18 eur škodu neuhradil, nakoľko žalobkyňa žiadala náhradu za stratu dvoch náušnic, i keď stratila vraj len jednu. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

15. Podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 5.4.2018 sa k vyjadreniu žalovaného 1/ vyjadrila žalobkyňa, zotrúvajúc v celom rozsahu na podanom odvolaní, odmietajúc účelové a nepravdivé vyjadrenia žalovaného 1/ k jej odvolaniu. Zopakujúc svoju predchádzajúcu argumentáciu v podanom odvolaní doplnila, že čestným vyhlásením zo dňa 18.2.2009 preukázala vecnú škodu spôsobenú jej na oblečení, pričom časť vecnej škody jej žalovaný 1/ uhradil. Keďže stratila jednu náušnicu a náušnice tvoria pár, nie je možné používať jednu náušnicu bez druhej, preto má nárok na náhradu škody za dve

náušnice. Vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného 1/ k nároku na náhradu cestovných nákladov uviedla, že zo zákona o cestovných náhradách nevyplýva, že tento zákon sa vzťahuje iba na vyúčtovanie cestovných nákladov zamestnancov pri pracovných cestách a zo žiadneho právneho predpisu (ani zo zákona o cestovných náhradách) nevyplýva nemožnosť aplikácie zákona o cestovných náhradách pri vyúčtovaní cestovných nákladov, ktoré poškodený účelne vynaložil v súvislosti so svojim liečením.

16. Podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 19.4.2018 sa k vyjadreniu odvolateľky vyjadril žalovaný 1/ a uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď prihliadol na námietku premlčania a žalobu v časti uplatneného nároku (náhrada nákladov na liečenie, náhrada škody na veciach, náhrada cestovných nákladov, náhrada za náklady a výdavky pre členov rodiny) zamietol. Mal za to, že žalobkyňa sa o škodu a o tom, kto ju spôsobil dozvedela už dňom dopravnej nehody, nakoľko už v tomto čase mala subjektívnu vedomosť o tejto skutočnosti. Nakoľko bola zastúpená advokátom, disponovala všetkými informáciami o okolnostiach vzniku škody, ako aj o tom, kto za ňu zodpovedá a pokiaľ si svoj nárok na súde neuplatnila v zákonom ustanovenej lehote, nedodržala tak zásadu „vigilantibus iura“. Vo vzťahu k cestovným nákladom uviedol, že cestovné náklady sú náklady, ktoré poškodený vynaloží za účelom návštevy zdravotníckych zariadení, podľa závažnosti zdravotného stavu, a sú to náklady na verejnú hromadnú dopravu, prípadne náklady za pohonné hmoty pri preprave osobným motorovým vozidlom. Kompenzoval cestovné náklady vyplatením náhrady škody za spotrebované pohonné hmoty, kedy pri výpočte zohľadnil spotrebu motorového vozidla používaného žalobkyňou a priemernú cenu benzínu za 1 liter, preto je nárok žalobkyne na náhradu cestovných nákladov v plnej miere vysporiadaný. Ohľadom náhrady za ušlú mzdu počas práceneschopnosti mal za to, že tento v súlade s ustanovením § 446 Občianskeho zákonníka, vysporiadal rovnako v plnej miere. V časti uplatneného nároku týkajúceho sa vykonávania opatery sestrou žalobkyne poukázal na podanie zo dňa 10.4.2015, v ktorom špecifikoval aké doklady je potrebné doložiť na preskúmanie oprávnenosti tohto nároku. Predmetné doklady predložené neboli a nárok tým nebol preukázaný. Rovnako žalobkyňa nepreukázala, že v súvislosti s dopravnou nehodou došlo k strate náušnice a nesprávne si uplatnila náhradu za obe náušnice, hoci stratená mala byť len jedna.

17. Žalovaný 2/ sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

18. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

19. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo odvolaním možné napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ to nevylučoval zákon (§ 201 v spojení s § 202 O.s.p.). Odvolanie bolo prípustné proti rozhodnutiu len z dôvodov uvedených v § 205 ods.2 O.s.p. Odvolanie žalobkyne vyvolalo v danom prípade účinok, ktorý zostáva zachovaný aj po 1. júli 2016 (§ 470 ods. 2 C.s.p.) - rozhodnutie bolo preto možné podrobiť meritórnemu odvolaciemu prieskumu. Odvolací súd ďalej konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval v konaní a pri rozhodovaní s použitím ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016. O odvolaní žalobkyne podanom proti zamietajúcemu výroku a závislému výroku o trovách konania rozhodol odvolací súd po nadobudnutí účinnosti C.s.p., viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

20. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21. Podľa § 470 ods. 2 C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácie konania, ak by boli v neprospech strany.

22. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalovaný 2/ jazdiaci dňa 14.11.2005 motorovým vozidlom zn. AUDI A4 po T. I. v Bratislave smerom von z mesta, sa nevenoval plne riadeniu motorového vozidla a narazil do žalobkyne stojacej na zastávke električiek pri Prezídiu policajného zboru. Pre nehodu došlo k poškodeniu zdravia žalobkyne (zlomenina bočných a zadných výbežkov krčných stavcov s poškodením nervových dráh, zlomenina oboch kostí predkolenia vpravo, pohmoždenie hrudníka a oboch predkolení,

stehna a kolena vľavo) s predpokladanou dobou liečby 18 mesiacov. V čase dopravnej nehody nemal žalovaný 2/ platne uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na motorové vozidlo, ktorým spôsobil žalobkyni škodu. V trestnom konaní si žalobkyňa dňa 27.1.2006 bez bližšej špecifikácie uplatnila nárok v rozsahu náhrada škody na bolestnom, ušlý zárobok, sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý následne písomne dňa 14.3.2006 špecifikovala ako a) veci zničené pri dopravnej nehode v sume 451,43 eur, b) náklady na lieky a iné potreby v sume 141,17 eur, c) ušlá mzda v sume 1 465,14 eur, d) platba ošetrovateľke v sume 779,82 eur, e/ náhrada cestovných výdavkov v sume 293,06 eur, f) náhrada manželovi za stratu času v sume 361,61 eur. Okresný súd Bratislava III trestným rozkazom zo dňa 30.11.2006, sp.zn. 3T 146/06 uznal žalovaného 2/ vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví tým, že spôsobil žalobkyni ťažkú ujmu na zdraví a odsúdil žalovaného 2/ na trest odňatia slobody v trvaní 1 rok a žalobkyňu ako poškodenú odkázal s nárokom na náhradu škody na občiansko-právne konanie. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.1.2008. Dňa 14.11.2008 doručila žalobkyňa žalobu na súd prvej inštancie, domáhajúc sa zaplata sumy 2 000 000 Sk (66 687,83 eur) titulom náhrady škody na zdraví, nákladov na liečenie, škody na veciach a odškodnenia titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaný 1/ uhradil žalobkyni náhradu škody titulom bolestného v sume 196 180 Sk, náhradu za stratu na zárobku počas trvania PN v sume 103 100 Sk a náhradu nákladov spojených s liečením v sume 2 333 Sk. Dňa 9.12.2008 žalovaný 1/ poukázal žalobkyni titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 43 190 Sk. Podaním zo dňa 31.3.2009 žalobkyňa špecifikovala uplatnený nárok nasledovne: a) sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 38 015,70 eur, b) bolestné 4 124,43 eur, c) škoda na veciach 451,44 eur, d) náklady na liečenie 342,73 eur, e) cestovné náklady spojené s liečením 987,35 eur, f) ušlá mzda 7 666,57 eur, g) ošetrovné členom rodiny 434,51 eur, h) náklady rodinného príslušníka spojené s liečením 769,52 eur, ch) náklady za hotové výdavky manžela spojené s návštevami v Národnom rehabilitačnom centre Kováčová 621,92 eur, i) náklady spojené s uplatnením škody 199,20 eur, t.j. celkom sumu vo výške 53 613,37 eur. Dňa 11.5.2009 žalovaný 1/ uhradil žalobkyni titulom nákladov na liečenie sumu 11,75 eur a titulom cestovných nákladov spojených s liečením sumu 95,50 eur. Na pojednávaní dňa 26.5.2009 žalobkyňa uviedla, že vzhľadom k čiastočným úhradám zo strany žalovaného 1/ po začatí konania si titulom nákladov na liečenie uplatňuje len sumu 330,98 eur (uhradená suma 11,75 eur), titulom cestovných nákladov spojených s liečením si uplatňuje len sumu 891,85 eur (uhradená suma 95,50 eur).

23. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom dňa 16.2.2010, č.k. 19C/121/2008-250 a uložil žalovaným 1/ a 2 povinnosť zaplatiť žalobkyni 52 114,68 eur a trovy právneho zastúpenia 19 988,99 eur (výrok I), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II) a žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok 3 126,50 eur a trovy znaleckého dokazovania 136,80 eur (výrok III). Proti zaväzujúcim výrokom rozsudku prvej inštancie (proti výroku I v časti prevyšujúcej sumu 42 339,33 eur, t.j. v časti o zaplata 9 775,35 eur a proti výroku III o uložení povinnosti zaplatiť trovy právneho zastúpenia, súdny poplatok a náhradu trov konania štátu) podal odvolanie žalovaný 1/. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 28.4.2014 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

24. Na pojednávaní dňa 28.10.2014 žalobkyňa uviedla, že berie návrh v časti o zaplata sumy 38 015,70 eur titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, v časti o zaplata sumy 4 124,43 eur titulom bolestného, v časti hotových výdavkov za znalecký posudok v sume 199,20 eur, v časti nákladov (na liečenie) v sume 11,75 eur a v časti uplatnených náhrad vykonaných motorovým vozidlom v sume 95,50 eur, späť. Súd prvej inštancie uznesením na pojednávaní dňa 28.10.2014 konanie v časti o zaplata sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 38 015,70 eur, v časti o zaplata bolestného v sume 4 124,43 eur, v časti hotových výdavkov v sume 199,20 eur, v časti nákladov v sume 11,75 eur a v časti uplatnených náhrad vykonaných motorovým vozidlom v sume 95,50 eur, zastavil.

25. Podľa § 95 ods. 1 O.s.p., navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

26. Podľa § 95 ods. 3 O.s.p., o zmene návrhu súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá. Ak to nie je možné, súd rozhodne do 15 dní od odročenia pojednávania. O zmene návrhu mimo pojednávania súd rozhodne do 60 dní od podania návrhu na zmenu návrhu.

27. Podľa § 371 C.s.p., žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

28. Odvolací súd je viazaný nielen rozsahom odvolania, ale i v odvolaní uplatnenými dôvodmi, pričom obligatórne (§ 380 ods. 2 C.s.p.) sa zaoberá procesnými podmienkami, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Inou vadou konania, na ktorú musí prihliadnúť aj vtedy, ak nie je v odvolaní namietaná, je procesná vada, ktorá nezakladá zmätočnosť rozhodnutia, ale jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní (uznesenie NS SR sp. zn. 4 Cdo 56/2012).

29. Vzhľadom k uvedenému a s poukazom na námietky odvolateľky v podanom odvolaní, v ktorom namietala, že súd prvej inštancie v rozpore s ust. § 95 O.s.p. nerozhodol o jej procesnom návrhu - zmene žaloby (podanie zo dňa 11.3.2015, doručené súdu prvej inštancie dňa 13.3.2015) odvolací súd skúmal, či súd prvej inštancie v konaní postupoval procesne správne, a či procesný postupom súdu prvej inštancie nedošlo k odňatiu možnosť účastníka konať pred súdom. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobkyňa podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 13.3.2015 (čl. 295) rozšírila žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania (9,5% úrok z omeškania zo sumy 330,98 eur od 2.4.2009 do zaplatenia, 9,5% úrok z omeškania ročne zo sumy 451,44 eur od 2.4.2009 do zaplatenia, 9,5% úrok z omeškania ročne zo sumy 891,85 eur od 2.4.2009 do zaplatenia, 9,5% úrok z omeškania ročne zo sumy 7 666,57 eur od 2.4.2009 do zaplatenia, 9,5% úrok z omeškania ročne zo sumy 434,51 eur od 2.4.2009 do zaplatenia, 9,5% úrok z omeškania ročne zo sumy 38 015,70 eur od 2.4.2009 do 4.3.2010, 9,5% úrok z omeškania ročne zo sumy 4 124,43 eur od 2.4.2009 do 4.3.2010). Súd prvej inštancie návrh žalobkyne na zmenu žaloby zo dňa 11.3.2015 doručil žalovanému 1/ dňa 20.3.2015, avšak uvedený procesný postup vo vzťahu k žalovanému 2/ nezachoval. Vychádzajúc z obsahu spisu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie o návrhu žalobkyne na zmenu žaloby (podanie zo dňa 11.3.2015) procesne nerozhodol a toto závažné pochybenie súdu prvej inštancie, nie je z procesného hľadiska napravitel'né v odvolacom konaní, keďže v odvolacom konaní nemožno meniť žalobu (§ 371 C.s.p.). Z hľadiska obsahu možno považovať za návrh na zmenu žaloby aj prednes žalobkyne na pojednávaní dňa 5.5.2015 (čl. 307), na ktorom žalobkyňa navrhla zmenu žaloby v časti úrokov z omeškania, tak že namiesto sumy 451,44 eur žiadala priznať úroky z omeškania zo sumy 219,45 eur od 2.4.2009 do 14.4.2015. Súd prvej inštancie sa s uvedeným návrhom žalobkyne v súlade s ust. § 95 O.s.p. procesne nevyvsporiadal a vo veci samej rozhodol, čím porušil procesné ustanovenia upravujúce v danom čase postup súdu v občianskom súdnom konaní, čoho dôsledkom je vecná nesprávnosť napadnutého rozhodnutia.

30. Vychádzajúc zo zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu (čl. 273) možno konštatovať, že predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol nárok žalobkyne na náhradu škody v sume 9 775,35 eur (náhrada nákladov na liečbu 330,98 eur, náhrada škody na veciach 451,44 eur, náhrada cestovných výdavkov 891,85 eur, náhrada ušlej mzdy 7 667,57 eur, náhrada za výdavky a náklady členov rodiny 434,51 eur). Nakoľko rozhodnutie súdu prvej inštancie zo dňa 16.2.2010 č.k. 19C/121/2008-250 v prisudzujúcom výroku v časti o zaplatenie 42 339,33 eur (náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 38 015,70 eur, náhrada za bolestné vo výške 4 124,43 eur a náhrada za znalecký posudok vo výške 199,20 eur) a zamietajúcom výroku (v časti o zaplatenie sumy 769,52 eur, titulom náhrady za stratu manžela a jeho ušlý zisk v sume 621,92 eur), nadobudlo právoplatnosť, nebolo dôvodným na pojednávaní dňa 28.10.2014 konanie v časti 42 339,33 eur (náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia 38 015,70 eur, náhrada za bolestné 4 124,43 eur a náhrada za znalecký posudok 199,20 eur), zastaviť, nakoľko tieto nároky už neboli predmetom konania pred súdom prvej inštancie. Procesné pochybenie súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje aj vo vzťahu k uzneseniu vyhlásenému súdom prvej inštancie na pojednávaní dňa 28.10.2015, ktorým zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 107,25 eur (časť nákladov na liečenie v sume 11,75 eur a časť cestovných nákladov v sume 95,50 eur), nakoľko vzhľadom na neprítomnosť žalovaného 2/ na pojednávaní absentuje jeho súhlas so späťvzatím žaloby v tejto časti a súd prvej inštancie postupom podľa ust. § 168 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016 uznesenie nedoručoval účastníkom. V záujme komplexného posúdenia veci nemožno opomenúť ani vyjadrenie žalobkyne na pojednávaní dňa 5.5.2015, z obsahu ktorého s prihliadnutím na podanie žalovaného 1/ zo dňa 10.4.2015 (čl. 300) vyplýva, že žalovaný 1/ uhradil žalobkyňi sumu 219,45 eur, čo z hľadiska obsahu možno posúdiť ako čiastočné späťvzatie žaloby.

31. Nakoľko k dodatočnému zhojeniu procesných pochybení nedošlo zo strany súdu prvej inštancie ani v napadnutom rozhodnutí, vznikol tak aj zásadný rozpor v tom, čo bolo predmetom konania pred súdom prvej inštancie a v akom rozsahu bola žaloba žalobkyne zamietnutá, čo má okrem iného aj vplyv na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania. Odvolací súd tak konštatuje, že súd prvej inštancie

svojim nesprávnym procesným postupom v rozpore so zákonom, spôsobil zmätočnosť súdneho konania ako takého, keďže znemožnil stranám, aby uskutočňovali ním patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a tento nedostatok nie je možné napraviť v odvolacom konaní. Je treba zdôrazniť, že vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnuté takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

32. Vo vzťahu k námietkam odvolateľky, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku premlčania, odvolací súd uvádza. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný 1/ v konaní vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku v časti nároku na náhradu škody na veciach, nároku na náhradu nákladov za liečenie, nárokov na náhradu cestovných nákladov, nároku na náhradu nákladov za ošetrovanie člena rodiny, nároku na náhradu nákladov rodinného príslušníka spojených s liečením a nároku na náhradu hotových výdavkov manžela spojených s návštevami (čl. 144). Námietka premlčania je námietkou, ktorá má hmotnoprávne dôsledky, nie procesnoprávne, preto je potrebné na námietku premlčania prihliadnuť. Právna úprava v ust. § 106 Občianskeho zákonníka obsahuje určenie nielen subjektívnej ale aj objektívnej premlčacej doby. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je v danom prípade daný dňom, kedy sa žalobkyňa dozvedela o škode a o tom, kto za škodu zodpovedá. Ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka viaže začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na okamih vedomosti poškodeného o vzniknutej škode a škodcovi, t.j. osobe, ktorá za vzniknutú škodu zodpovedá. Premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený o vzniknutej škode a škodcovi skutočne dozvedel, nestačí samotný predpoklad, či možnosť dozvedieť sa o škode a osobe, ktorá za vzniknutú škodu zodpovedá, pričom okamih vedomosti poškodeného o škode a jeho vedomosti o škodcovi môže byť odlišný. V prejednávanej veci možno uviesť, že žalobkyňa sa o tom kto za škodu zodpovedá (o osobe škodcu) dozvedela dňa 3.1.2006, kedy jej bolo doručené uznesenie o začatí trestného stíhania žalovaného 2/, ako obvineného z trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a ublíženia na zdraví. Vedomosť o vzniku škody žalobkyňa získala najskôr dňom 27.1.2006, kedy bola ako poškodená v trestnom konaní vypočutá a uplatnila si nároky v trestnom konaní. Možno tak ustáliť, že ku kumulatívne splneniu predpokladov začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby došlo najskôr dňa 27.1.2006, kedy žalobkyňa nadobudla vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sumy s možnosťou jej dodatočného spresnenia.

33. Vychádzajúc z rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III zo dňa 30.11.2006, sp. zn. 3T/146/06, ktorým súd odkázal žalobkyňu s nárokom na náhradu škody na občiansko-právne konanie, možno konštatovať, že v prejednávanej veci prichádza do úvahy aplikácia ust. § 112 Občianskeho zákonníka, o zastavení plynutia premlčacej doby. Zastavenie plynutia premlčacej doby upravuje ust. § 112 Občianskeho zákonníka a dochádza k nemu len za kumulatívneho splnenia nasledovných predpokladov a) veriteľ právo uplatnil v premlčacej dobe na príslušnom orgáne a b) v začatom konaní riadne pokračuje. Podľa ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka totiž premlčacia doba neplynie po dobu konania, v ktorom veriteľ svoje právo uplatnil, pokiaľ v tomto konaní riadne pokračuje. Inštitút tzv. spočívania plynutia premlčacej doby zabezpečuje nemožnosť premlčania práva počas doby, v ktorej sa účastník právneho vzťahu svojho práva domáha i v rámci trestného konania. Pokiaľ poškodený podá návrh v období, ktoré pripúšťa Trestný poriadok, je riadne podaný z hľadiska doby podania návrhu; aby však takýto návrh spĺňal náležitosti riadneho návrhu poškodeného na náhradu škody v adhéznom konaní a mal za dôsledok spočívanie plynutia premlčacej doby, musí z neho byť zrejmé, z akých dôvodov, v akej výške a voči komu sa uplatňuje. Za riadne uplatnenie nároku preto súdna prax nepovažuje, napr. vyjadrenie poškodeného v tom smere, že sa pripája k trestnému konaniu s požiadavkou na náhradu škody, ako bude orgánmi činnými v trestnom konaní zistená.

34. Nakoľko predmetom konania pred súdom prvej inštancie bolo niekoľko nárokov žalobkyne na náhradu škody, z ktorých si žalobkyňa časť uplatnila aj v trestnom konaní, odvolací súd konštatuje nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie bez ďalšieho vyslovil názor, že subjektívna dvojročná premlčacia lehota uplynula 27.1.2008, resp. 14.3.2008, bez vysporiadania sa s tým, aké nároky a v akom rozsahu si žalobkyňa v rámci adhézneho konania uplatnila. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že napr. nárok na náhradu nákladov na liečenie si žalobkyňa uplatnila už v trestnom konaní podaním zo dňa 14.3.2006, a to v sume 141,17 eur, a následne v konaní pred súdom prvej inštancie v sume 342,73 eur. S ohľadom na to, že náklady spojené s liečbou žalobkyňa vymedzila obdobím od 14.11.2005 do 30.6.2007 možno uviesť, že časť nákladov na liečenie, ktoré si žalobkyňa riadne uplatnila v trestnom konaní, u ktorých premlčacia lehota do

právoplatnosti rozhodnutia v trestnom konaní neplynula, nemožno považovať za premlčané. Rovnaké závery možno aplikovať aj vo vzťahu k nároku žalobkyne na náhradu cestovných výdavkov, tak ako to už bolo zdôraznené aj v odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd konštatoval, že náklady na liečbu a cestovné výdavky vznikali postupne.

35. V súvislosti s námietkami žalobkyne vo vzťahu k nepriznaniu nákladov spojených s liečením (náhrada nákladov a výdavkov pre členov rodiny), odvolací súd uvádza, že za náklady spojené s liečením sa považujú náklady spojené s rehabilitačnou liečbou, náklady na ošetrovateľa, náklady spojené s prilepšením na strave, náklady na diétne stravovanie, náklady najbližších príbuzných poškodeného spojených s návštevami chorého v nemocnici, pričom musí ísť o náklady účelne a preukázateľne vynaložené. Ust. § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakladá nárok na náhradu nákladov liečenie, ale ich cieľom je obnovenie zdravia alebo aspoň zlepšenie zdravotného stavu poškodeného po úraze, nie náhrada nákladov, hoci skutočne vynaložených na zabezpečenie pomoci pri životných úkonoch poškodeného či zaistenie chodu jeho domácnosti. Pričom právo na ich náhradu má ten kto ich vynaložil. Preto účelne vynaložené náklady liečenia nie je možné nahradiť inému, než tomu kto ich skutočne vynaložil a kto má priamy nárok na ich náhradu.

36. Vo vzťahu k nároku odvolateľky na náhradu cestovných výdavkov odvolací súd poukazuje na rozpornosť tvrdení žalobkyne v podaní zo dňa 31.3.2009, keď uviedla, že jej vznikli cestovné náklady spojené s liečením nakoľko si požičala motorové vozidlo od brata H.Á. X., čo je v rozpore s tým, že niekoľko mesiacov mala nehybnú ľavú nohu a pravú nohu a počas jej PN a liečenia ju vozil na vyšetrenia jej manžel, vo vzťahu ku ktorému si rovnako pôvodne v konaní uplatňovala hotové výdavky za používanie jeho motorového vozidla. V tejto súvislosti nemožno ani opomenúť, že žalobkyňa vynaložené cestovné náklady špecifikovala za obdobie od 14.11.2005 do 28.6.2007, pričom na pojednávaní dňa 26.5.2009 žalobkyňa okrem iného uviedla.. „v období od 21.6.2006 do 11.8.2006 som bola v Kováčovej, pobyt bol zameraný na rehabilitáciu po úraze, v tom čase som chodila o barlách a nemal som funkčnú ľavú ruku... ďalšia hospitalizácia bola od 24.4.2007 do 26.4.2007 opäť v nemocnici na Antolskej, v poškodenej nohe mi zostal úlomok z kosti, ktoré tlačili na mäkké tkanivo a z toho dôvodu som nemohla chodiť“. Čo nekorešponduje aj s ďalším vyjadrením žalobkyne (čl. 156 súdneho spisu), že „týmto vozidlom je vozil jej manžel, jej sestra a neskôr sa vozila sama“. Rozpornosť tvrdení žalobkyne je zrejmou aj z toho, že poukazujúc na prílohu G podania zo dňa 31.3.2009 preukazovala jednak cesty, ktoré sama nevyhnutne vykonala a zároveň touto prílohou preukazovala rozpis času, ktorý jej manžel venoval jej prevozom. I s ohľadom na uvedené je potrebné prihliadnuť na to, či žalobkyňa vzhľadom na svoj zdravotný stav v danom čase bola spôsobilá sama viesť motorové vozidlo, a či tieto žalobkyňou uplatňované náklady na cestovné výdavky možno považovať za jej priame výdavky. Nemožno opomenúť ani argumentáciu žalovaného 1/, že ust. § 1 ods.1 zákona o cestovných náhradách upravuje poskytovanie cestovných náhrad, náhrad výdavkov a iných plnení (ďalej len „náhrada“) pri pracovných cestách, pri dočasnom pridelení na výkon práce k inej právnickej osobe alebo fyzickej osobe, pri vzniku pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu (ďalej len „vznik pracovného pomeru“) a pri výkone práce v zahraničí.

37. Odvolací súd pri voľbe spôsobu rozhodnutia o odvolaní žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie bral v úvahu ust. § 390 C.s.p., podľa ktorého je zásadne povinnosťou odvolacieho súdu rozhodnúť v merite veci, ak už raz bol prvoinštančný rozsudok zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. V preskúmvanej veci bol v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 16.2.2010, č.k. 19C/121/2008-250; ktorým bolo žalobe v časti vyhovené uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.4.2014, č.k. 14Co/179/2010-273 zrušený a vec bola prvoinštančnému súdu vrátená na ďalšie konanie. I napriek rešpektovaniu záverov vyplývajúcich z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (nález Ústavného súdu SR z 25. októbra 2017, č. k. III. ÚS 379/2017-35) však odvolací súd s prihliadnutím na výnimočnosť prejednávaného prípadu dospel k záveru, že za okolností, aké sú v preskúmvanej veci, by rozhodnutím vo veci samej odvolacím súdom bolo porušené základné právo žalobkyne na spravodlivý proces a takéto rozhodnutie by bolo nielen v rozpore s čl. 2 ods. 1 Civilného sporového poriadku; ktorý ako jeden z cieľov civilného sporového konania definuje vydanie spravodlivého rozhodnutia, avšak aj v rozpore so základným zmyslom a účelom civilného sporového konania, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany ohrozeným alebo porušeným právam žalobkyne ako subjektu, ktorý sa s takouto požiadavkou obrátil na všeobecný súd. V danej veci, v ktorej v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nebol ani riadne ustálený predmet konania tým, že súd prvej inštancie opomenul rozhodnúť procesne prípustným spôsobom o úkonoch žalobkyne, ktorými disponovala s

predmetom konania (a túto vadu v procesnom postupe súdu prvej inštancie nie je možné napraviť v odvolacom konaní) a v ktorej sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia riadne nevysporiadal s námietkami premlčania uplatnenými žalovaným v konaní, neprihliadajúc na to, že časť nároku si žalobkyňa riadne uplatnila ako poškodená v trestnom konaní (vo vzťahu k týmto nárokom premlčacia doba spočívala) ako aj nespornú skutočnosť, že tieto nároky vznikali postupne, sa iba zrušením rozhodnutia v časti napadnutej odvolaním a jej vrátením na súd prvej inštancie na nové prejednanie, dôsledne zabezpečí stranám možnosť reagovať na skutkové zistenia a právne závery významné pre rozhodnutie v merite veci a zároveň možnosť (v rámci tzv. dvojinštančného konania) náležite overiť (preskúmať) ich správnosť na základe riadneho opravného prostriedku.

38. Pokiaľ ide o tzv. dvojinštančnosť konania, odvolací súd si je vedomý, že obsah a význam tohto inštitútu býva niekedy preceňovaný a k značnému posunu v jeho chápaní došlo aj v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR. Vychádzajúc z právnych záverov vyslovených Ústavným súdom SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 389/2017 zo dňa 31.8.2017 možno konštatovať, že dvojinštančnosť tak, ako ju vyložil ústavný súd v roku 2006, už nemá s ohľadom na plynutie času a vývoj judikatúry prinajmenšom od roku 2005 oporu v procesnej úprave a ani podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. S. O., T. S. a D. J. proti Belgicku z 23.6.1981, G. proti Rakúsku z 26.3.1982, A.U. proti Holandsku z 29.5.1986) nie je všeobecnou zásadou civilného súdneho konania (sporového či mimosporového). Je však treba v nej vidieť najmä prejav úsilia minimalizovať možné pochybenia v rozhodnutiach súdov prvej inštancie, ktoré je opodstatnené aj za cenu predĺženia konania (o dobu odvolacieho konania), ako aj za cenu jeho predraženia (o trovy odvolacieho konania). Zároveň podľa uznesenia Ústavného súdu SR vo veci I. ÚS 289/2017 zo dňa 31. mája 2017, Civilný sporový poriadok dovoľuje, aby sa vo veci rozhodlo s konečnou platnosťou v jednom stupni, pokiaľ je tomu tak z rozumných dôvodov a v takom prípade nedochádza k porušovaniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Vo svetle vyššie uvedených právnych záverov je potom v preskúmvanej veci vzhľadom na špecifické okolnosti prípadu napadnutý rozsudok v danej časti nevyhnutné zrušiť z dôvodu zabezpečenia dôslednej realizácie práva na spravodlivý proces. Rozhodnutie v merite veci je totiž potrebné založiť na nových skutkových okolnostiach a tiež právnych záveroch, a za tohto stavu nemožno v záujme minimalizácie pochybení súdu prvej inštancie vychádzať z existencie rozumných dôvodov, pre ktoré by v tomto prípade bolo možné považovať rozhodnutie veci s konečnou platnosťou (iba) v jednom stupni za súladné s právom na spravodlivý proces; a to v neposlednom rade i s prihliadnutím na skutočnosť, že hoci náprava porušenia tohto základného práva nie je vylúčená ani prostredníctvom dovolania, prípadne v konaní o individuálnej sťažnosti pred Ústavným súdom SR, zabezpečenie súladu procesného postupu a meritórneho rozhodnutia s právom na spravodlivý proces je primárne povinnosťou všeobecných súdov v prvej a druhej inštancii.

39. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku, vrátane súvisiaceho (od rozhodnutia vo veci samej v zrušenej časti závislého) výroku o trovách konania; podľa § 389 ods. 1 písm. b) c) C.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom spor v rozsahu zrušenia opätovne prejedná. Úlohou súdu prvej inštancie bude pri ďalšom prejednaní veci 1/ ustáliť predmet konania tým, že sa procesne vysporiada s návrhom žalobkyne na zmenu žaloby (podanie zo dňa 11.3.2015), vyjadrením žalobkyne na pojednávaní dňa 5.5.2015, so späťvzatím žaloby v časti 107,25 eur (pojednávanie dňa 28.10.2015) a po ustálení predmetu konania opätovne posúdi jednotlivé nároky uplatňované žalobkyňou vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej v konaní žalovaným 1/ prihliadnúc na rozsah v akom si žalobkyňa nároky riadne uplatnila v trestnom konaní, v súlade s právnymi závermi odvolacieho súdu vyslovenými v tomto rozhodnutí opätovne o predmete konania rozhodne a odôvodnenie rozhodnutia vypracuje tak, aby zodpovedal ust. § 220 ods. 2 C.s.p., tzn. musí v ňom uviesť stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri posúdení nárokov uplatnených žalobcom, riadiac sa právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v tomto rozhodnutí (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

40. V novom rozhodnutí o veci súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

41. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).